

Μηνιαίο Δελτίο Προσκτήσεων, 23

Μάιος 2024

Το προσευχητάρι του Αλφρέδου Διδότου

Η κυρία Λήδα Κοντογιαννοπούλου δώρισε πρόσφατα στην ΕΒΕ ένα προσευχητάριο της Καθολικής Εκκλησίας. Ας δεχτεί και από τη θέση αυτή τις θερμές ευχαριστίες μας. Πρόκειται για ένα κοινό, κοινότατο προσευχητάριο στα γαλλικά, με τίτλο *Nouveau formulaire de prières dédié aux Enfants de Marie* («Νέον εγχειρίδιον προσευχών αφιερωμένο στα τέκνα της Μαρίας», ήγουν σε όλους τους χριστιανούς, που είναι τέκνα της Παναγίας), με τόπο έκδοσης την Αίλλη και το Παρίσι. Είναι το ανάλογο του δικού μας *Συνεκδήμιον Ορθοδόξου Χριστιανού ήτοι Μεγάλη Ιερά Σύνοψης Προσευχών και Ακολουθιών*. Ανάλογα προσευχητάρια έχουν κυκλοφορήσει και κυκλοφορούν σε εκατοντάδες χιλιάδες, αν όχι εκατομμύρια, αντίτυπα στον γαλλόφωνο Καθολικό κόσμο. Το αντίτυπο της Εθνικής Βιβλιοθήκης ανήκει στην δέκατη πέμπτη ανατύπωση του συγκεκριμένου προσευχηταρίου και ο αναγνώστης μπορεί να το βρει ψηφιακά ελεύθερο στο διαδίκτυο. Τι το κάνει ξεχωριστό; Είναι δεμένο με δέρμα και με τα αρχικά AD στο πάνω καπάκι του. Το προσευχητάριο είναι κειμήλιο μιας περίφημης οικογένειας τυπογράφων, ποτισμένης μέχρι μυελού οστέων από τα νάματα των κλασικών σπουδών και του φιλελληνισμού. Το αντίτυπο ανήκε στον Αλφρέδο Διδότο (Alfred Didot, 1828-1913), γιο του μέγιστου φιλέλληνα τυπογράφου Αμβρόσιου Φιρμίνου-Διδότου (Ambroise Firmin Didot, 1790-1876).

Τα επιτεύγματα της Οικογένειας Didot είναι γνωστά και μελετημένα. Η δυναστεία ξεκινάει την δράση της στον χώρο του βιβλίου από το 1713, με γενάρχη της τον Φραγκίσκο Διδότο (François Didot, 1689-1757), και ακολουθούν διαδοχικές γενιές, με ενδιαμέσους σταθμούς τον Φιρμίνο Διδότο (Firmin Didot, 1764-1836), σχεδιαστή της ομώνυμης σπουδαίας γραμματοσειράς, τον μαθητή του Αδαμάντιου Κοραή Αμβρόσιο Φιρμίνο-Διδότο (βλ. Μηνιαίο Δελτίο Προσκτήσεων 16, Οκτώβριος 2023), που, εκτός από όσα προσέφερε στην υπόθεση του Αγώνα, της περίθαλψης των προσφύγων ελληνοπαίδων κατά τη διάρκεια του και στις αρχικές εκπαιδευτικές υποδομές του νεογέννητου Ελληνικού Κράτους, ήταν και ο εκδότης του αναθεωρημένης, μνημειώδους, εννεάτομης έκδοσης

του *Thesaurus Graecae Linguae* (1855-59) του Ερρίκου Στεφάνου (Henri Estienne 1528 ή 1531 – 1598), μέχρι τον Pierre Didot (1921-2001) και την οριστική πώληση του τυπογραφείου Didot στα 1999.

Το αντίτυπο της Εθνικής Βιβλιοθήκης είναι γεμάτο (Exemplaire truffé στη γαλλική βιβλιοφιλική ορολογία) με ενθυμήματα της οικογένειας: πρόσκληση (faire-part) στην κηδεία του Αμβρόσιου Φιρμίνου-Διδότου, με ένθετη φωτογραφία του carte de visite, που η παρουσία της αποδεικνύει πως ο γιός του Αλφρέδος, κρατούσε το συγκεκριμένο αντίτυπο στη διάρκεια της εξόδιας ακολουθίας του πατέρα του.

Βιβλιογραφία:

Les Didot: trois siècles de typographie et de bibliophilie, 1698-1998, κατ. έκθεσης Bibliothèque historique de la Ville de Paris, κείμενα A.Jammes-F.Courbage, Παρίσι 1998.

Σταύρος Ζουμπουλάκης

